

dogovoru o temeljih plana, kar je nedvomno pozitivna usmeritev, ki bo v končni konsekvenci z izdelavo konkretnega programa razvoja malega gospodarstva dobila svojo potrditev.

Planirana proizvodnja s področja kmetijstva ni bila dosežena zaradi vpliva suše, ki je onemogočila normalni pridelek. Močno pa je posegla v zmanjšanje proizvodnje mleka tudi visoka cena močnih krmil. Ne glede na te okoliščine pa je pričakovati, da bo planirana proizvodnja za leto 1979 dosežena. Naloge, ki so bile nosilcem kmetijske politike dane s Smernicami, so se začele vključevati v programe dela KZ Medvode, Kmetijske zemljiške skupnosti in Skupnosti za pospeševanje kmetijstva in gozd., kar je že zagotovilo, da bodo tudi realizirane.

Ko se je v marcu 1979 obravnavala v delegatski skupščini Informacija o razvoju turizma v občini so bile hkrati sprejete tudi usmeritve, ki so med drugimi nalogami dolgoročne in kratkoročno programirane. Med kratkoročnimi nalogami naj omenimo izdelavo turističnega prospekta občine v 100.000 izvodih, otvoritev občinsko pohodne transverzale po poteh spominov, ureditev dovozne poti do planinskega doma Govejek, dočim je v sodelovanju z ostalimi krajevnimi dejavniki prišlo že do prvih premikov pri urejanju rekreacijskih centrov Sora, Koseškega bajerja, Zbiljskega jezera, dan pa je bil tudi poudarek večjemu angažiranju na področju kmečkega turizma, močnejši ponudbi zasebnih sob tranzitnemu turizmu ter bolj smotrnejšemu zapiranju gostinskih lokalov v času večjega turističnega povpraševanja.

Na področju racionalnejše izrabe prostora je bila povečana angažiranost izvršnega sveta občine, njenih upravnih organov, obenem pa tudi skupnosti komunalne skupnosti kmetijske skupnosti stanovanjske skupnosti ter krajevnih skupnosti. V letu 1979 se je pristopilo k razgrnitvi generalnega urbanističnega načrta, obenem pa so bili sprejeti tudi dokumenti, ki so urejali urbanistično politiko na celotnem območju občine. Močnejša angažiranost delegatske baze pri urejanju prostorskih vprašanj kot fundamentalne osnove ekonomskega in socialnega razvoja je pripomogla, da se je v kontinuiranem planiranju pojavil prostor kot pomembna kategorija planiranja, na katero se je dopolnjevala ostala planska struktura.

Na področju stanovanjske gradnje so bile s Smernicami dane pomembne naloge nosilec tega dela. Čeprav niso bile izvršene vse naloge, planirane s smernicami, pa je angažiranost in pristop k samoupravnemu urejanju odnosov v stanovanjskem gospodarstvu v novo nastajajočih soseskah, novih enotah združnih gradenj itd., zagotovilo, da bodo naloge v celoti opravljene. Ustanovitev interesnih skupnosti uporabnikov in izvajalcev pred pričetkom gradnje v novih soseskah, kakor tudi urejanje odnosov na področju izgradnje solidarnostnih stanovanj, pomeni že tudi v neposredni praksi izvajanje sklepov in priporočil VII. Kongresa ZKS ter sklepov in priporočil MK ZKS o tej problematiki. S tako organiziranim pristopom k urejanju stanovanjske gradnje se uresničuje sprejeta politika, da se urejanje stanovanjske problematike rešuje na samoupravni osnovi, da se ne rešuje samo problemov novih naselij, ampak, da se hkrati ureja tudi stanovanjska problematika starejših naselij (Stara Šiška, Draveljska gmajna) z načelom, da se staro umika novemu.

Ob sprotne urejanju gradnje objektov iz programa samopripevka I. se je v letu 1979 sočasno pripravljala tudi osnova (lokacijska in finančna), da se je lahko pričelo z gradnjo objektov II. samopripevka, predvidenih za gradnjo v letu 1979 (OŠ Vižmarje-Brod, OŠ Šentvid, OŠ Simon Jenko-Smlednik, OŠ Dravlje, VVD Dravlje v blokii, VVD Dravlje, VVD Draveljska gmajna – učilnice, telovadnice, prizidki itd.) dočim so že za gradnjo pripravljeni dokumenti za še nadaljnje objekte (OŠ Medvode, VVD Hinko Smrekar, VVD Zgornja Šiška) kar vse pomeni, da so bile programirane naloge za leto 1979 v celoti realizirane.

S SMERNICAMI določene naloge na področju družbenega planiranja so bile v celoti izvršene. Obveznosti, ki jih je imel izvršni svet glede sprejemanja dokumentov za pripravljanje srednjeročnega plana (delovni program, SMERNICE) so se sočasno realizirale v Komiteju za družbeno planiranje, Komiteju za družbene dejavnosti, v SIS in KS. Močnejše angažiranje občinskih upravnih organov pa je bilo na področju instruktaze (upoštevati je namreč dejstvo, da vsi nosilci planiranja nimajo ustreznih strkovnih služb) vsem nosilecem planiranja v samoupravnih organizacijah in skupnostih. Vsi nosilci planiranja, ki so sprejeli sklepe o izdelavi dokumentov srednjeročnega plana,

enako pa tudi vseh 89 OZD, ki so sprejele sklepe o pripravi dolgoročnih planov Ljubljana 2000, je pokazalo disciplino pri sprejemanju tako pomembnih dokumentov. Temu primerno je bila opravljena tudi sprememba v načinu dela Komiteja za družbeno planiranje, ki je s tem, da se je močnejše povezal z nosilci planiranja, zavrgel stare oblike kabinetskega dela, ter z neposrednimi obiski nosilcem planiranja in z organiziranjem posebnih instruktaznih seminarjev zblížal nosilce planiranja na ekonomskem, socialnem in prostorskem področju, posebna pozornost pa je bila namenjena izdelavi planov s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Tako organizirano delo je pokazalo na določene slabosti v pogledu strokovne usposobljenosti planerjev, ki pa jih bo mogoče s stalnim usposabljanjem vsaj deloma odpraviti. V procesu prilagajanja novim zahtevam je med planerji posameznih področij (nosilcev) planiranja prišlo do nekaterih časovnih zamikov, ki pa bodo v prihodnje z dogovorjeno metodologijo dela odpravljene.

I. GOSPODARSTVO

Poročilo o uresničevanju družbenega plana občine Ljubljana Šiška za obdobje 1976–1980 v letošnjem prvem polletju na področju gospodarstva, je izdelano po podatkih, ki jih samostojno zbira KOMITEJ ZA DRUŽBENO PLANIRANJE IN DRUŽBENO EKONOMSKO ODNOSI le v tistih primerih, ko jih SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA ne zajema, kakor tudi podatkov, ki so bili posredovani s strani SLUŽBE DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA.

Analiza poslovanja gospodarstva občine naj bi zajemala vse gospodarske organizacije združenega dela, ki imajo sedež v občini Ljubljana Šiška, vendar je SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA glede spremljave statusnih sprememb v zamiku zaradi kasnejšega dospelja odločb o registraciji.

Ob polletni analizi poslovanja smo zajeli tudi vse organizacije združenega dela iz negospodarstva, ki poslujejo po gospodarskem računu.

Pripominjamo tudi, da primerjava med lanskim polletjem in letošnjim polletjem, kljub spremenjenemu prilagodljivejšemu kontnemu planu, še vedno ni popolna. V lanskem letu je bil sistem obračunavanja dohodka podvržen prilagajanju in usklajevanju z novim zakonom o ugotavljanju dohodka, preoblikovala se je vsebina posameznih kategorij, v letošnjem letu pa zavira primerjavo še nedokončan proces oblikovanja temeljnih organizacij združenega dela.

a) GLOBALNI REZULTATI

V letošnjem zelo nestabilnem letu in v gospodarsko razmeroma neugodnih razmerah, saj imamo težave na vseh področjih, od oskrbe z energijo, surovinami in repromateriali, še posebej iz uvoza, pri likvidnosti, do skokovitega naraščanja cen, gospodarstvo občine Šiška izkazuje dokaj stabilen položaj in primerno rast vseh kategorij, s katerimi ocenjujemo poslovanje.

Res je, da imamo še vedno 7 organizacij združenega dela, ki so polletje zaključile z izgubo, vendar je to število nižje v primerjavi s prvim tromesečjem letošnjega leta, ko je bilo teh organizacij kar 21. iz področja gospodarstva. Med govimi izgubami so tudi OZD, kjer je izguba nastala iz sistemskih razlogov in se ne nanaša samo na našo občino. (TOZD Petrol – Zemljiški plin)

V šestih mesecih je dosežena ugodna rast družbenega proizvoda, osebnih dohodki ne kažejo večje ekspanzije, čeprav niso ravno nizki.

Delitvena razmerja ustvarjenega družbenega proizvoda so v letošnjem letu mnogo boljše, čeprav seveda še vedno ne idealna. V letošnjem polletju je že dosežen premik v delitvi družbenega proizvoda v korist sredstev razširjene reprodukcije.

Zaposlovanje, kot ena bistvenih točk v razvoju, je na področju gospodarstva umirjeno – celo rahlo zaostaja za planskimi predvidevanji. V prvem polletju je število zaposlenih povečano le za 1,2% v primerjavi z letom 1978 oziroma za 2,0% v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta.

b) GIBANJE GLOBALNIH KAZALCEV RAZVOJA

PRIKAZ REALNIH GIBANJ DRUŽBENEGA PROIZVODA V STOPNJAH z upoštevanjem:

- cen, ki vplivajo na družbeni proizvod,
- zaposlovanja, ki vpliva na produktivnost,
- produktivnosti, kot kazalca uspešnosti gospodarjenja

za leto 1976, 1977, 1978 in I.–VI. 1979 gospodarstvo občine Ljubljana Šiška

TABELA 1

(v %)

IME KAZALCA	leto 1976	leto 1977	leto 1978	povprečje 1976/78	upoštevani republiški deflatorji	I.–VI. 79
Nominalni družbeni proizvod	143,3	132,7	132,3	136,1	136,1	130,9
minus inflacijska stopnja (porast prodajnih cen)	19,6	13,0	15,8	16,1	16,1	17,8
minus korektor ali deflator	18,6	10,9	7,6	12,4	15,8b	9,1
Realni družbeni proizvod minus: zaposlenost	5,1	8,8	8,9	7,6	4,2	4,0
(stanje ob koncu 31. XII. leta: 1976, 77, 78 za I.–VI. 1979 na podlagi vkalkul. ur)	1,7	2,2	3,7	2,5	2,8	2,0
PRODUKTIVNOST	3,4	6,6	5,2	5,1	1,4	2,0
Realni družbeni proizvod sestoji iz:						
– družbene produktivnosti dela	67	84	58	70	33,4	50
– novega zaposlovanja	33	16	42	30	66,6	50
Zajeto: področja gospodarstva						

Pregled planiranih kazalcev razvoja z družbenim planom občine Ljubljana Šiška za obdobje 1976–1980 in s smernicami uresničevanja družbenega plana občine Ljubljana Šiška za leto 1976, 1977, 1978 in 1979 ter realizacija kazalcev razvoja v letih 1976–1978 in I.–VI. 1979

Tabela 2

(realna stopnja v %)

elementi	družbeni plan obci- ne Ljub- ljana šiš- ka za ob- dobje 1976– 1980	smernice občine Ljubljana Šiška za leto 1976	realizacija v letu 1976	smernice občine Ljubljana Šiška za leto 1977	realizacija v letu 1977	smernice občine Ljubljana Šiška za leto 1978	realizacija v letu 1978	povprečje realizacije v letih 1976– 1978	smernice občine Ljubljana Šiška za leto 1979	realizacija I.–VI. 1979
družbeni proizvod	6	6		7		8			7	
zaposle- nost	3	3		2,8		2,8			3,2	
produk- tivnost	3	3		4,2		5,2			3,8	
osebni dohodki	2	2	3,7	2	3,7	4	2,3	3,2	3	1,0
izvoz	13,8	13,8	112,6	10	4,0	10	12,8	46,4	10	25,2
uvoz	12,8	12,8	minus 17,0%	6	29,2	0	42,0	18,1	6	40,1

V tekočem srednjeročnem obdobju 1976–1980 je prišlo do nekaterih **sistemskih sprememb** pri zajemanju družbenega proizvoda (krajevna in časovna funkcija), kar je onemogočilo realni prikaz doseganja družbenega proizvoda in produktivnosti.

Zato smo z več preizkusi skušali ugotoviti korektorje oziroma deflatorje, ki bi ob zvišanem dohodkovnem družbenem proizvodu prikazali čim bolj realni družbeni proizvod. V naši občini smo se odločili za 30% korektivni faktor.

Dne 15. VI. 1979 pa je ZAVOD SR SLOVENIJE ZA DRUŽBENO PLANIRANJE na posvetu vseh občinskih planerjev Slovenije v republiški skupščini, postregel s podatki, da je ta **korektiv za našo občino celo 38,1% za leta 1976, 1977 in 1978.**

Če upoštevamo ta deflator za pretekla tri leta, potem ugotavljamo, da smo v teh treh letih v zaostanku za 1,8 poena družbenega proizvoda v primerjavi s planiranimi 6 poeni, oziroma smo ga ustvarili le s 70%.

Struktura družbenega proizvoda za pretekla tri leta je neugodna zaradi nove zaposlenosti (in ne zaradi dosežene družbene produktivnosti dela).

Za obdobje I.–VI. 1979 smo izhajali iz dejanske inflacijske stopnje v tem obdobju, višino korektorja pa smo ocenili na 9,1%.

Ker je nominalni družbeni produkt porastel za 30,9% torej manj kot je bil letni porast zadnjih treh let, stopnja inflacije pa je s 17,8% v prvem polletju letošnjega leta višnja od povprečne stopnje inflacije v preteklih treh letih – 16,1%, predvidevamo, da je realna stopnja družbenega proizvoda za I. polletje med 4,0 in 4,1 – (bližja ocena = 4,0).

V SMERNICAH občine za leto 1979 smo prejeli obvezo, da bo v strukturi družbenega proizvoda industrija udeležena s 67%, dejansko pa je zastopana s 70%.

Za ostale panoge, razen prometa, smo predvideli, da bodo zaostajale z rastjo udeležbe v družbenem produktu. Za I. pol-

letje t. l. ugotavljamo, da je strukturni delež prometa ostal isti kot v primerjalnem obdobju – 6,7. V porastu je delež stanovanjsko – komunalne dejavnosti, za ostale dejavnosti pa ugotavljamo, da je njihov strukturni delež v upadanju.

Glede realnih stopenj zunanjetrgovinske menjave moramo pojasniti, da zunanjetrgovinsko menjavo spremljamo na osnovi realiziranega izvoza in uvoza po izvoznih in uvoznih carinskih deklaracijah – **po paritetnem tečaju**:

- izvoz blaga po pariteti fco jugomeja skupaj s stroški prevoza in zavarovanja do jugomeje,
- uvoz blaga po pariteti fco jugomeja, to je vključno s stroški prevoza in zavarovanja do jugomeje.

V obravnavanem obdobju je veljal isti paritetni tečaj vse od 26. XI. 1977 in to za 1 USA \$ = 18,25, s 3. VIII. 1979 pa je bila z URADNIM LISTOM SFRJ štev. 38/1979 določen nov paritetni tečaj: 1 USA \$ = din 19,00, z določilom, da nov paritetni tečaj velja za statistične obdelave od 1. I. 1979 dalje.

C. DOSEŽENI FINANČNI REZULTATI:

V I. polletju 1979 je gospodarstvo občine ustvarilo 1.814.200 (v 000) din več celotnega prihodka, kar predstavlja 16,3% več kot v istem obdobju leta 1978.

Organizacije združenega dela so za doseženi celotni prihodek porabile 9.173.265 (v 000 din) sredstev v letu 1979, kar predstavlja 70,1% delež v celotnem prihodku, za leto 1978 pa 8.263.844 din (v 000) poslovnih stroškov predstavlja 73,1% delež celotnega prihodka – ali: v 1979 je razmerje boljše, t. j. **OZD so poslovale ekonomičnejše v letu 1979**, torej so v poslovanje vgrajeni elementi stabilizacije.

Celotni prihodek gospodarstva je porastel za 16,3%. Če pa ta porast primerjamo s porastom cen, ugotovimo,

- da je porast proizvajalčevih prodajnih cen v industriji za 16,8%
- cen v trgovini na drobno za 17,8%
- cen storitev za 18,9%

torej je porast celotnega prihodka za 16,3% v celoti **samo odraz inflacije**, saj je bila inflacija še celo višja kot pa je porastel celotni prihodek, torej celotni prihodek ne dosega niti 100% lanske letošnje višine.

Družbeni proizvod je bil višji za 30,9% – na porast je vplival višji dohodek, pa tudi amortizacija, ki se je povečala za 23,4%. Največjo ekspanzijo dosega stanovanjsko-komunalna dejavnost, sledi ji pa industrija, saj s 33,9% presega povprečje celotnega gospodarstva v občini.

DELITEV DRUŽBENEGA PROIZVODA:

Porabo novoustvarjene vrednosti stalno zelo pozorno spremljamo, saj je zelo indikativna glede na nadaljnji razvoj vseh sektorjev družbe in tudi zato, ker na tem področju stalno zasledujemo odstopanja planiranih proporcij delitve.

Za letošnje I. polletje ugotavljamo, da je negativno gibanje v delitvi zaustavljeno. Dosežen je pomemben premik v delitvi v korist sredstev za razširjeno reprodukcijo.

Delež osebnih dohodkov v družbenem proizvodu je v I. polletju t. l. s 42,4% manjši od deleža v primerjalnem obdobju s 44,2%. Če podatek primerjamo s preteklima letoma, ugotovimo, da je ta delež:

- v letu 1977 znašal 48,5%
- v letu 1978 pa 46,2%.

Zmanjševanje deleža osebnih dohodkov v DP ima tendenco padanja, kar je pozitivno.

RAZPOREDITEV ČISTEGA DOHODKA

Porast sredstev za osebne dohodke je (ob porastu števila zaposlenih za 2%) sicer še vedno v skladu s resolucijo, da smejo sredstva za osebne dohodke za 10% zaostajati za rastjo dohodka, vendar so sredstva za osebne dohodke hitreje naraščala od življenjskih stroškov.

Močno so porasla tudi sredstva za prehrano delavcev in za regres za letni dopust delavcev: indeksi 174,5 in 269,3.

Delitev sredstev na sklade je med letom začasna. Največje je povečanje pri **poslovnih skladih**, saj letos izloča vsak zaposleni v poslovne sklade din 21.330, v istem času preteklega leta je ta prispevek znašal 12.166 din, (oziroma letos je 5 krat več).

ZAPOSLOVANJE

Zaposlovanje v prvi polovici leta je bilo torej umirjeno, čeprav je pričakovati, da bo v drugi polovici leta precej porastlo. Predvidevamo, da se bo število delavcev, ki ustvarjajo dohodek v občini, povečalo v letu 1979 na 30.200 – ali za 3,2%. Po podatkih ZAVODA ZA STATISTIKO SR Slovenije je bilo po stanju na dan 30. VI. 1979 povprečno zaposlenih v občini Šiška: v času od 1. I. do 30. VI. 1979: 33.246 oseb. V ta podatek so zajeti tudi delavci dislociranih obratov gospodarskih organizacij, s sedežem v drugih občinah.

PREGLED KAZALCEV USPEŠNOSTI POSLOVANJA GOSPODARSTVA PO ZAKONU O ZDRUŽENEM DELU

Tabela 3

Zap. št.	Kazalec rezultata dela delavcev	I.-VI. 1978	I.-VI. 1979	index 1979/1978
1.	dohodek na delavca v din	102.810	132.541	128,9
2.	dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi v %	19,9	19,8	99,4
3.	čisti dohodek na delavca v din	69.010	93.338	135,2
4.	akumulacija v primerjavi z dohodkom v %	17,1	20,3	118,7
5.	akumulacija v primerjavi s čistim dohodkom v %	24,8	28,5	114,9
6.	akumulacija v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi v %	3,4	4,0	117,6
7.	osebni dohodki in sredstva za skupno porabo na delavca mesečno v din	9.353	11.678	124,9
9.	čisti osebni dohodek na delavca, mesečno v din	5.784	7.186	124,2

KAZALEC 1.:

Gospodarstvo občine je doseglo viden uspeh pri ustvarjenem dohodku na delavca v letošnjem letu, saj je indeksni podatek kar 128,9.

KAZALEC 2.:

Dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi – **rentabilnost** – razmerje znaša 19,77% kar pomeni, da je gospodarstvo občine s 100 din uporabljenih poslovnih sredstev doseglo 19,77 din dohodka, kar pa je v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta slabše, saj smo v preteklem letu s 100 din uporabljenimi sredstvi dosegli 19,94 din dohodka.

KAZALEC 3.:

Čisti dohodek na delavca je zelo porastel, saj smo v tej kategoriji v skupnem znesku odvedli kar 24,8% za osebne (bruto) dohodke in 78,9% več za poslovni sklad kot v primerjalnem obdobju.

KAZALEC 4, 5, 6.:

Višina akumulacije v primerjavi:

- z dohodkom
- s čistim dohodkom,
- s povprečno uporabljenimi sredstvi je v porastu.

Akumulativnost v vse sklade iz celotnega prihodka se je sicer povečala v letošnjem polletju; če pa upoštevamo, da gospodarstvo še močno obremenjuje združevanje sredstev iz poslovnih skladov po sporazumih o temeljnih planov za financiranje razvoja gospodarske infrastrukture, potem bi bila lahko akumulativnost še višja.

KAZALEC 7.:

Osebni dohodki in sredstva za skupno porabo na delavca so porasli za 2325 din ali za 24,9%.